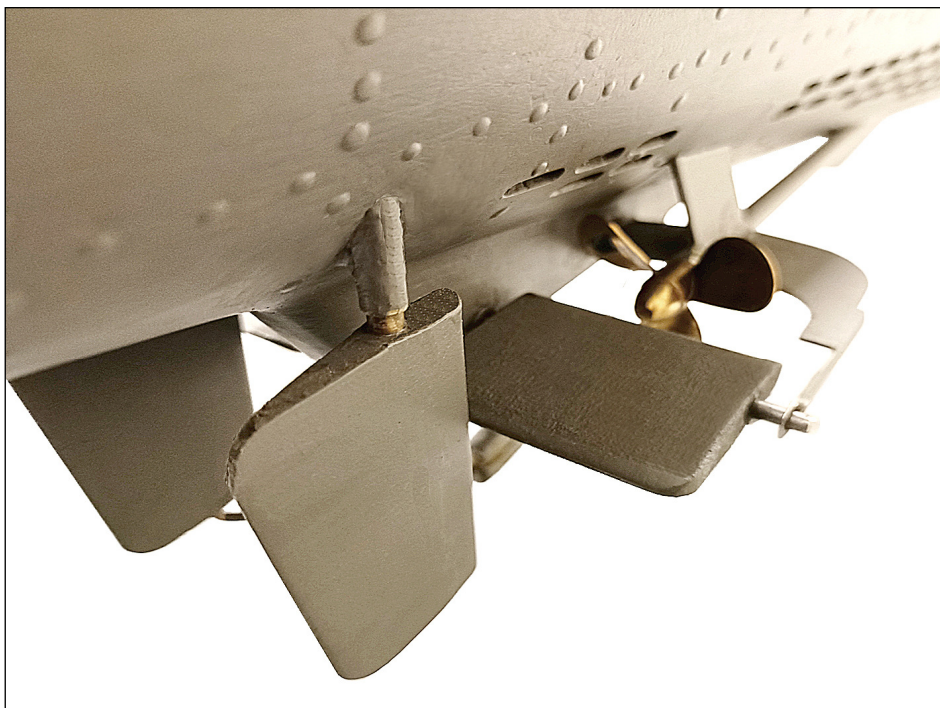
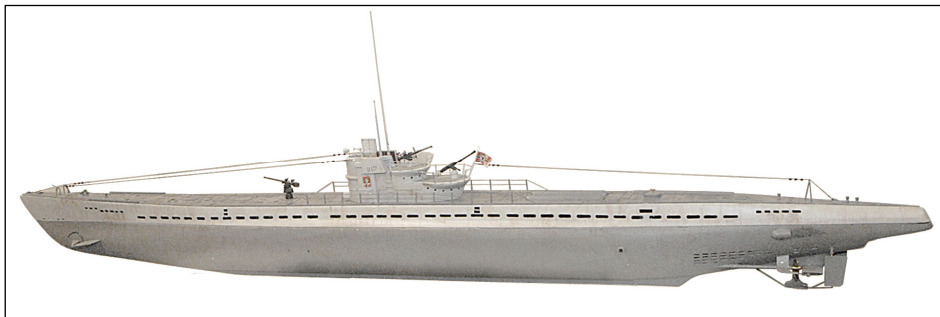
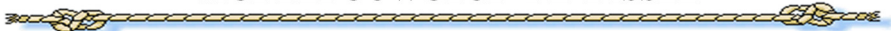

Het Disseltje

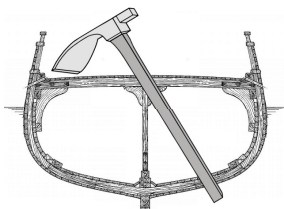

Onderzeeboot U-177 (1/45ste), varend model, door Christian Titeux.

MODELBOUWCLUB DE DISSSEL

Oostende - Brugge - en omstreken

opgericht 13 mei 1977

vergadering	: Elke tweede vrijdag van de maand, behalve in juli en augustus.
lokaal	: <i>vanaf oktober 2023</i> OC De Blomme Chrysantenstraat 30 - 8400 Oostende T 059 43 52 34
website	: dedissel.weebly.com
redactie	: modelbouwdedissel@gmail.com
bankreferenties	: BE92 7512 0107 9323 AXA BBE 22 Modelbouwclub De Dissel 8400 Oostende

Bekijk de "Galerij" op onze website en ontdek de schoonheid van de modellen door de disselleden gebouwd !

Oproep aan de leden om artikels en modelbouwtips op te sturen naar de redactie: modelbouwdedissel@gmail.com
ALLE teksten en foto's zijn welkom !

Alle bijdragen en artikels verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs. Overname van artikels uit *Het Disseltje* is enkel toegelaten na akkoord van de redactie en steeds met duidelijke bronvermelding: nummer, titel, auteur.

een woordje van de voorzitter

Na de zeer mooie eerste maanden van het jaar 2024 (ik spreek hier niet van het weder) naderen we met de onze vergadering van 14 juni de zomermaanden in dewelke we niet vergaderen.

We mogen toch vast stellen dat de diversiteit aan modellen en onderwerpen een verademing is voor onze leden. Dit verruimt de geesten van de modelbouwer die aldus "van alle walletjes" kan eten en zijn ervaring hierbij rijkelijk kan aanvullen en bijsturen.

Ook is de deelname aan allerhande modelbouwbeurzen alsook aan Oostende voor Anker niet achterwege gebleven. Onze leden blijven enthousiast onze kleuren verdedigen op deze manifestaties.

We durven toch zeggen dat we hierdoor enkele nieuwe leden hebben kunnen verwelkomen in ons midden.

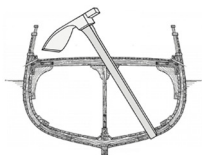
De actie van de polo's en sweaters met het borduurwerk van onze club is eveneens een groot succes gebleken. Er werden, mede dank zij de financiële tussenkomst van de club, een 30-tal stuks aan de man gebracht! Het is een zeer goede zaak om de kleuren van onze club kenbaar te maken aan derden.

We zien ons zeker terug voor de vergadering van september 2024 en voor dewelke nog naar gewoonte een afzonderlijke uitnodiging naar al onze leden zal opgestuurd worden.

In afwachting mag ik jullie allen, in mijn naam en die van het ganse bestuur, prettige zomermaanden toewensen. hopelijk met meer zon en meer warmte !

Met deze editie van ons magazine is in elk geval een mooie zomerlektuur aangeboden.

Christian Louwagie
voorzitter

DE VERGADERING VAN VRIJDAG 08 MAART 2024

Aanwezigen: Johan Anthierens, Heinz Bouché, Guido Busschaert, Elie De Brauwer, Jean-Paul De Cooman, Rik Demonie, Willy Goutsmits, Kris Heyde, Christian Louwagie, Guido Mahieu, Stefan Proost, Jozef Six, Gustaaf Struyf, Christian Titeux, Roger Van Hyfte, Dany Vanbillemont, Laurent Vanhyfte, Daniël Vanwalleghem, Patrick Verbiest en Georges Verleene.

Verontschuldigd: Geert Leenknecht, Ward Rodeyns en Raymond Van Ael.

We konden de avond starten met twee leden hun model meebrachten voor modelbespreking.

De eerste was **Laurent Vanhyfte** die een huifkar meebracht. Zeker meer dan 30 jaar geleden bracht hij een bezoek bij vrienden waar een model van een huifkar stond. Om eens iets anders te bouwen besloot hij om ook zo'n huifkar te bouwen.

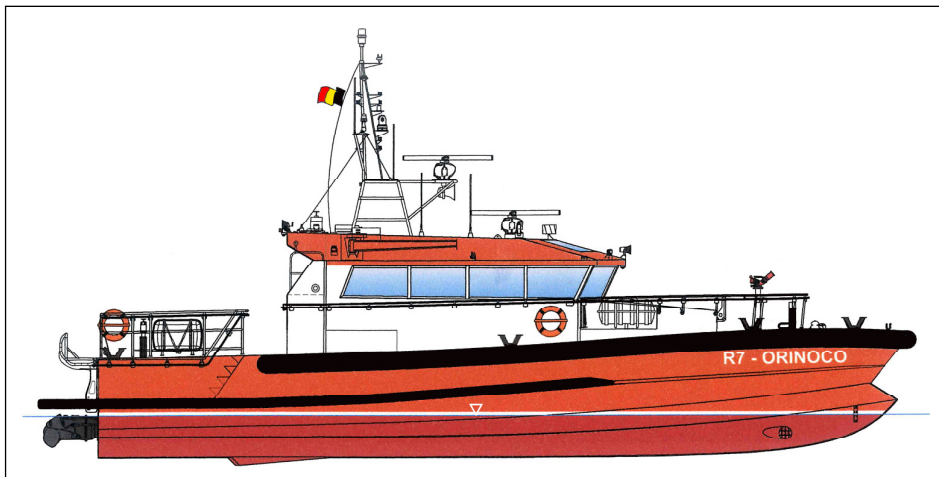
Er waren geen plannen beschikbaar zodat hij genoodzaakt was om zo juist mogelijk alles op te meten. Omwille van de grootte heeft hij

het model de helft kleiner gemaakt. Het model kreeg een bepaalde uitstraling door allerlei materiaal aan de buitenzijde van de huifkar te hangen. Voor het beslag rond de wielen gebruikte Laurent lood dat nadien met vernis werd behandeld.

Traditiegetrouw kwam **Dany Vanbillemont** aan de beurt. Hij had een model

gemaakt van de reddingsboot “ R7 ORINOCO”. De naam Orinoco verwijst naar een roze rivierdolfijn die leeft in Zuid-Amerika. Hij had het toen nog onafgewerkte model in januari reeds meegebracht om te tonen hoe de verschil-

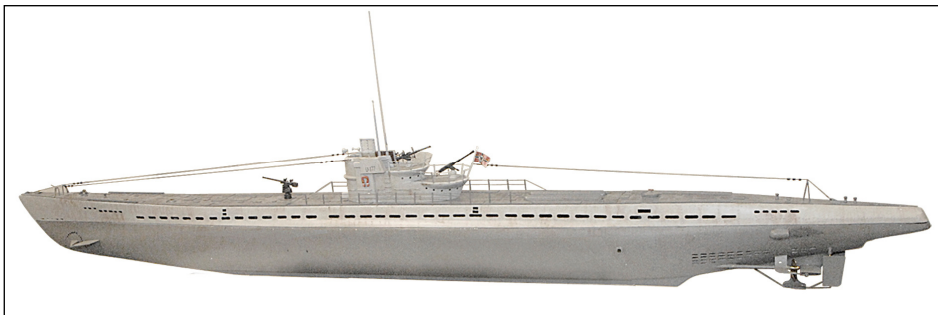
lende stukjes in elkaar pasten. De zeer originele fles is eigenlijk een labo fles. Hij heeft die gekocht in een winkel in Kuurne waar men alles kan kopen voor het maken van wijn.

De ORINOCO is de laatste aanwinst van de Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK). Dit SAR (Search and Rescue) vaartuig werd op de werven van [Baltic Workboats](https://bwb.ee/vessel/patrol-21-wp-sar/) (Saaremaa, Estonia) gebouwd (zie <https://bwb.ee/vessel/patrol-21-wp-sar/>). De Orinoco heeft Oostende als thuishaven en vergde een investering van 2.469.000 euro. Het heeft een lengte van 21 m en is 6 m breed. De boot vaart 25 tot 26 knopen, wat overeen komt met 45 km per uur. Het vaartuig kan in 10 minuten operationeel zijn en kan in principe niet zinken. De boot kan zichzelf kan rechtekken. Dat is nodig want het vaartuig wordt langs de hele kust ingezet om personen te redden, mee te helpen bij branden op zee of jachten die water maken hulp te bieden. Er is plaats om zestien drenkelingen op het droge te brengen. Eén team bestaat uit drie professionele medewerkers namelijk een kapitein, matroos en machinist.

DE BOUW VAN DE ONDERZEEBOOT U-177

Schaal 1/45ste

door Christian Titeux

Op 08 maart werden wij door ons dissellid Christian Titeux verwend met de voorstelling van zijn onderzeeboot U-177.

Het is een zeer fraai, echt varend (en duikend) model van een Type IX/D2 duikboot.

Om dit schip in de tijd te situeren geven we eerst enkele historische wetenswaardigheden over deze duikboot.

Een beetje achtergrond informatie

De U-177 behoort toe tot de klasse van het Type IXD duikboten. In totaal werden een 30-tal stuks van dit type gebouwd.

Het type IX was een langeafstandsonderzeeër van 1000 ton. Deze onderzeeër kwam ook in meerdere varianten, waarvan de subvariant IXD bijna dubbel zo groot was en een extreem grote actieradius had om in de Indische Oceaan te kunnen opereren. Deze worden ook wel U-Boot kruisers genoemd. Na de type VII (een onderzeeër van 750 ton gebouwd voor aanvallen op konvooien) was dit de meest voorkomende frontboot met een kleine 200 exemplaren.

Type IXD was aanzienlijk langer en zwaarder dan Type IXC/40. Een variant, bekend onder de naam IXD/42, was uitgerust met een zwaardere motor (5400 pk in plaats van 4400 pk).

In 1943 en 1944 werden de torpedobuizen uit de IXD boten verwijderd en werden ze omgebouwd tot transport-onderzeeboot. Deze omgebouwde boten konden 252 ton vracht vervoeren.

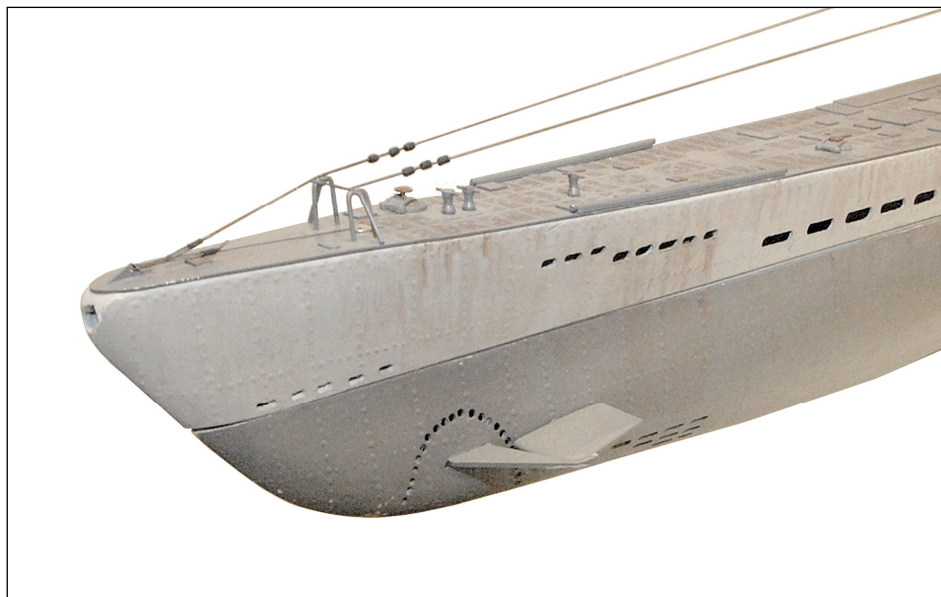
Ons schip werd bebouwd op de scheepswerven van AG Weser in Bremen. Van het type IXD werden in totaal 30 stuks geproduceerd. Onze U-177 werd op 14 maart 1942 in de vaart genomen.

De werf AG Weser had een uiterst gedreven ervaring met de bouw van duikboten. Alleen al tijdens de Eerst Wereldoorlog liet AG Weser in totaal 96 U-boten te water. De benaming AG Weser bleef bestaan terwijl ze eigenlijk ondertussen Deschimag AG geworden waren.

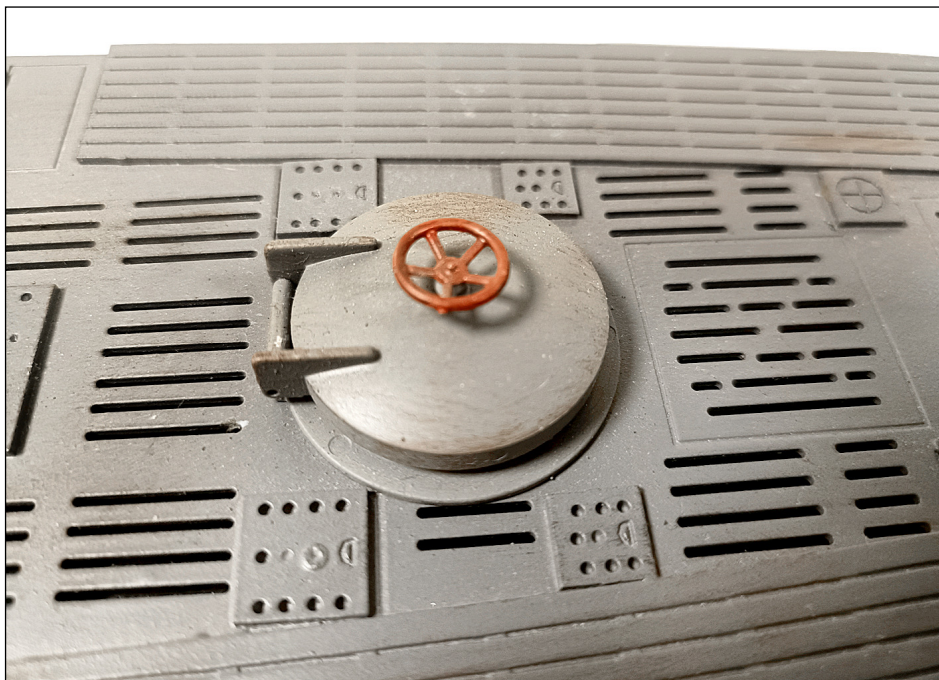
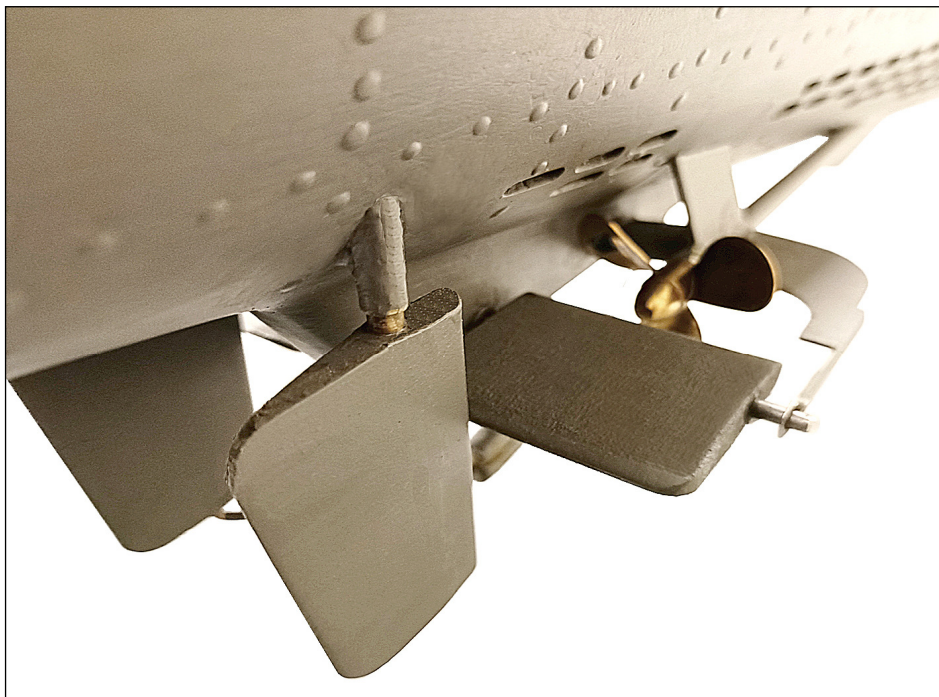
De werf bleef open tot 31 december 1983 tot ze onder de invloed van de toenmalige oliecrisis gesloten werd.

Technische gegevens van het Type IXD

- scheepswerf : AG Weser (Deschimag AG), Bremen
- waterverplaatsing: boven water 1610 ton, onder water 1799 ton, totaal 2150 ton
- lengte: totaal 87,58 m, druklichaam 68,5 m
- breedte: totaal 7,5 m, druklichaam 4,4 m
- hoogte: 10,20 m
- diepgang: 5,35 m
- aandrijving: boven water 4400 pk (3300 kW), onder water 1000 pk (746 kW)
- snelheid: boven water 15,8 - 16,5 knopen, onder water 6,9 kn
- actieradius: boven water 12.750 nm (zeemijl) bij 10 kn, onder water 115 nm bij 4 kn 12.750 zeemijl is 23.613 km, 115 nm is bijna 213 km.
- torpedobuizen (tot 1943): 6 (4 in de boeg, 2 in de hek)
- torpedo's (tot 1943): 24 (of 72 zeemijnen)
- geschut: 1 x Utof 10,5 cm L/45 met 110 stuks munitie, 1 x 3,7 cm Flak, 1 x 2 cm Flak
- duikdiepte: 200 m (maximaal)
- bemanning: 55 - 63 koppen

De U-177 maakte deel uit van de **12. Unterseebootsflottille van de Kriegsmarine**. Het was een operationele eenheid U-Boten en werd op 15 oktober 1942 opgericht. Van 15 oktober 1942 tot 25 augustus 1944 kwam ze onder leiding te staan van Fregattenkapitän Klaus Scholz. De eenheid had vooral de beschikking over lange afstandsboten, die met name opereerden in het zuidelijke deel van de Atlantische Oceaan en de Indische Oceaan.

Zesenvertig U-Boten maakten tijdens het bestaan van de eenheid deel uit van de 12. Unterseebootsflottille. Deze eenheid zat tijdens haar gehele bestaan gevestigd in Bordeaux maar maakte deel uit van de Führer der Unterseeboote West (F.d.U. West) dat gevestigd was in Parijs.

En wat komen moest gebeurde, want op 06 februari 1944 werd de U-177 ten Westen van Ascension (Brits eiland midden in de Atlantische Oceaan, hoofdstad Georgetown) door een luchtaanval van een B-24 Liberator tot zinken gebracht, met de trieste balans van 50 doden.

Dit stemt tot nadenken: gebouwd in 1942 en in 1944 tot zinken gebracht : amper 2 jaar operationeel !

Terug naar ons model met volgende kenmerken :

Het model werd gebouwd op schaal 1/45ste volgens de plannen van de Firma **Engel Modellbau** (Knittlingen, Duitsland) ([www. engel-modellbau.eu](http://www.engel-modellbau.eu)).

De romp van het GVK-model (GVK = glasvezelversterkte kunststof) is met de hand gelamineerd en uiterst robuust. De rompdikte van het onderwaterschip is rondom minimaal 2 mm. Het stuurdek vormt de drukromp in dewelke alle installaties, zoals het duikstelsel, de voortstuwing, de accu's en het R/C-systeem, kunnen worden ondergebracht.

Alle inbouwdelen zijn goed bereikbaar via een 75 mm brede en 560 mm lange opening in het stuurdek. Deze opening wordt afgesloten met een home made ontwikkelde sluitsysteem (gepaste rubberdichting, inox moeren en plexiplaat).

De basisuitrusting van de kit omvat het complete, beproefde Preisenhammer-dompelsysteem, bestaande uit 2 zuigertanks met elk een inhoud van 750 ml en een aansluitklare, gesoldeerde schakeleenheid met drukschakelaar.

Specificaties van het model :

- lengte 1950 mm
- breedte 170 mm
- diepgang 125 mm
- waterverplaatsing varend 16,0 kg
- waterverplaatsing duikend 17,5 kg
- vaarsnelheid $\pm 5,5$ km/u

Geleverd met duikstelsel Tmax (bestaande uit 2 duiktanks van ieder 750 ml met elektronische aansturing).

Christian Titeux kon aan de aanwezige leden eveneens de werking van het duikstelsel uitleggen en op zijn model aantonen.

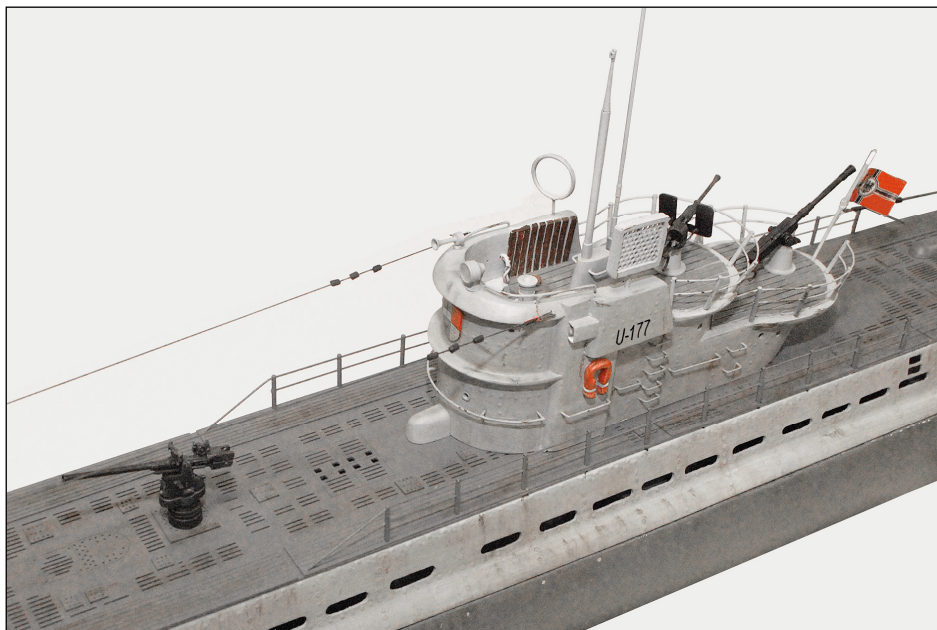
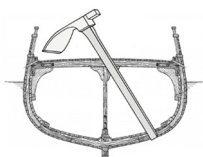
We moeten toegeven dat het bouwen van onderzeeboten een ander paar mouwen is en dat de nodige kennis in elektronica en fysica een onontbeerlijke

bagage is om de bouw van dergelijk model tot een goed einde te brengen.

.... moet ook, want als je die onder water verliest, dan ben je al gauw enkele duizenden euro's kwijt!

➡ Bekijk de uitvoerige fotoreportage van het flesmodel in het menu "Galerij" op onze website www.dedissel.weebly.com.

Christian Titeux en de redactie "Het Disseltje"

OVER DE "PUZZE" EN DE "PUZZESCHIETERS" VAN DE PANNE.***Toegevoegde bepeinzigen****door Raymond Van Ael*

Ons dissellid Daniël Vanwalleghem gaf in de vorige editie 1/4 van *Het Disseltje* uitleg over de bouw van zijn vissershuisje mede met veel uitleg op her reilen en zeilen van de vissers uit die tijd.

Dat de "puzze" van Daniël een zeildoeken opvouwbare emmer zou zijn gebruikt om water uit een vissersschip te hopen laten wij in het midden, een hoosschop of puts was misschien meer gebruikelijk. Op een hoosschop werd ook wel eens hun gevoeg gedaan en dan "wip" overboord ermee. Of met bepaalde onderdelen overboord gaan hangen, hetgeen echter niet zonder gevaar was.

Bij de "puzzeschieters" van de Panne ging het echter om een cilindrische bliken bus met deksel, zo in de aard van een grote "gasmaskerbus" door mijzelf en andere oudjes vermoedelijk nog wel bekend. Laten wij zeggen diameter 25 cm, hoogte 50 cm of zo. Hierin deden zij op zee hun gevoeg, en bij stranding en uitladen van de vangst op hun schouders werd die door het water wadend terug naar hun doeningeske als vette meegenomen. Zelfs het kleinste drolletje van het kleinste scheepjongetje mocht niet verloren gaan. Zulk een "puzze schijtbuis" werd naar verluid "een Thomas" genoemd. Vandaar dat bij de Pannevissers geen kinderen te vinden zouden zijn geweest die Thomas werden genoemd.

Een typisch exemplaar van een dergelijk bus behoort (of behoorde) tot de pronkstukken van het voormalig grotendeels vernietigde Nationaal Visserij Museum, weliswaar met inventarisnummer, maar zonder bijhorend opschrift, verhelderende titel of tekst.

Toen de Pannevissers aan het staketsel lagen in de IJzermonding zou ik mij kunnen voorstellen dat hun vangst, bijvangst, netten, "occasionele vondsten" en hun "thomas" triomfantelijk per kruiwagen of ezelskar naar hun doeningeskes werd gevoerd.

Met dank aan Raymond Van Ael voor de redactie van dit artikel.

zie nota van de redactie i.v.m. dit artikel op de volgende bladzijde

nota van de redactie :

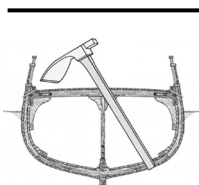
In het "Oostends Woordenboek" van Roland Desnerck wordt melding gemaakt van de woorden "puize" en "puizeschieter". Wij citeren uit het werk :

puize -z.n, (mv. puizn), vklw. puisje: v.: puts, slagemmer van hout of metaal of zeildoek (met een touw eraan gesplitst); ook: peuze; puizje; puzze; e puize voe woater te slaan: een slagputs, een zeildoekse emmer aan een touw om buitenboordwater op te slaan; zie:.Puizesjhieter; térrepuize.

Puizesjhieter1* -z.n. (mv. -s), vklw. -tsje; m.: visser van De Panne.

Puizesjhieter2* -z.n. (mv. -s), vklw. -tsje; m.: inwoner van De Panne; ook: Pannejut; Panneman; Panne Panne Peuzesjhieter; Peuzesjhieter; de vissers van De Panne werden vroeger door de Oostendse vissers verweten voor puttschijters omdat zij op zee hun gevoeg op een emmer deden, terwijl de Oostendenaars op de reling zaten; daar de meeste Panse vissers ook boertje waren, en het hun bekommernis was een eigen huis te bezitten, riep men hen ook na: "e sjoon sjiip, e sjone radio, e sjoon huus, e sjoon wuuf en e veugel up 't dék", hierbij spottend het Pans dialect nabootsend.

de redactie van "Het Disseltje"

Doe je mee als exposant of als deelnemer aan een modelbouwbeurs of aan een maritiem evenement, laat het dan tijdig weten aan het Bestuur via onze e-mail :

modelbouwdedissel@gmail.com

We zorgen dan voor een aantal folders die u ter plaatse kan uitdelen om aldus onze modelbouwclub meer kenbaarheid te verschaffen !

Vergeet dan ook niet je polo en/of sweater van onze Modelbouwclub te dragen op de evenementen, zodat we hiermee de uitstraling van onze Club kunnen versterken bij de bezoekers !

DE VERGADERING VAN VRIJDAG 12 APRIL 2024

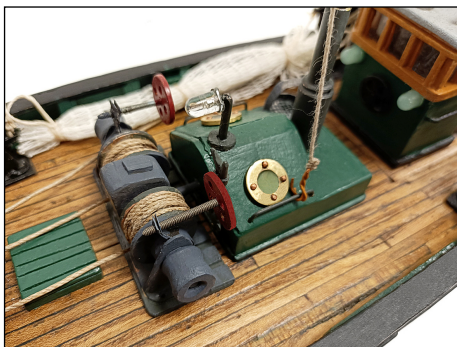
Aanwezigen: *Heinz Bouché, Elie De Brauwer, Jean-Paul De Cooman, Rik Demonie, Willy Goutsmi, Geert Leenknecht, Christian Louwagie, Hendrik Meyvisch, Stefan Proost, Ward Rodeyns, Joseph Six, Gustaaf Struyf, Christian Titeux, Roger Van Hyfte, Dany Vanbillemont, Laurent Vanhyfte, Daniël Vanwalleghem en Georges Verleene.*

Verontschuldigd: *Etienne Anckaert, Guido Busschaert, en Raymond Van Ael.*

Als eerste kwam **Laurent Vanhyfte** aan het woord. Zelf had hij ook een modelletje mee van de kustvisser O.56 *Mimosa* op schaal 1/35ste. Hij heeft het gebouwd op vraag van zijn buurman.

Dit vaartuig werd gebouwd in 1926 op de werf Borrey te Oostende voor rekening van Coopman Frederik. Het schip had een lengte van 13,15 m en was 4,72 m breed en voorzien van een Deutz motor van 40 pk. Ondanks een motor voer het schip vóór de oorlog eveneens op zeilen. Oorspronkelijk had de

O.56 enkel twee galgen aan SB-zijde. Later werden ook aan BB-zijde twee galgen geplaatst vooral voor sprot- en haringvangst. Op 18 juni 1962 werd het vaartuig uit de vaart genomen.

Elie De Brauer toont het verder verloop van zijn model van de brigantijn de “Leon”. Het model bouwt hij op schaal 1/57ste. Ondanks de kleine schaal is alles tot in de kleinste details perfect afgewerkt. Doe zo verder Elie, het wordt zeker een prachtig werk.

Tenslotte stelde **Heinz Bouché** zijn model van de sleepboot “TAUCHER O. WULF 8” op schaal 1/33ste voor. Eerder had hij eveneens die sleepboot gemaakt maar twee keer zo groot.

Hij had trouwens de nodige plannen sedert 2007. Het is een varend model.

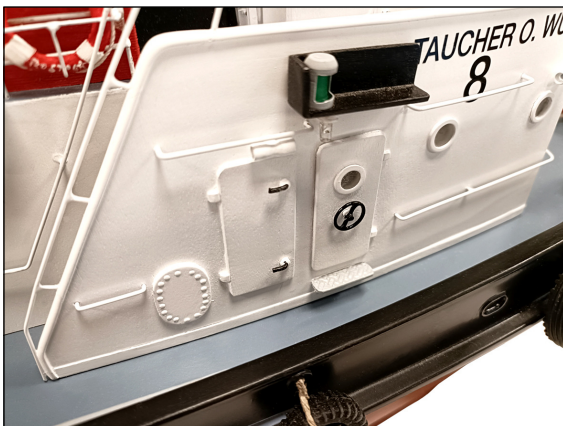

Alle lichtjes kunnen branden. ER zit een motor van 12 volt ingewerkt. De romp is in hout gemaakt en dan zowel buiten als binnen verstevigd met epoxy. De staalbuis bestaat uit houten latjes die ook verwerkt is met epoxy maar het schroef liet hij maken door onze specialist Stefan Proost. De schouw is gemaakt uit cederhout. Alle onder-

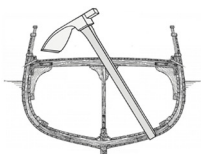

delen zijn prachtig afge-
werkt. Het schilderwerk
deed hij met behulp van
spuitbussen. Daarvoor is
enorm veel schuur- en af-
plakwerk nodig tot verve-
lens toe.

Proficiat Heinz, echt om fier
op te zijn.

de redactie van "Het Disseltje"

SCHEIKUNDIG ZWARTEN VAN IJZER, TIN, LOOD, KOPER*voorstelling van Roger Van Hyfte en Ward Rodeyns*

Op de vergadering van 12 april 2024 hebben Roger Van Hyfte en Ward Rodeyns samen een uiteenzetting verzorgd over het "bruinen" of "zwarten" van metaal.

bronzage à froid (FR)

cold bluing (EN)

koud blauwen (NL)

brünieren (DE)

Roger in volle uitleg.

Voor modelbouwers een inderdaad gebruikte methode om mes-sing kanonnen, ankers en nog vele andere attributen te zwarten. Hierbij een overname van wat Ward ons wist te vertellen.

Chemisch zwarten, ook wel bekend als metaal zwarten of metaal blauwen, is een proces dat ferrometalen (metalen die voornamelijk bestaan uit ijzer gemixt met een ander metaal zoals staal, roestvast staal, koper en legeringen op koperbasis) een donkere afwerking geeft met licht roestwerende eigenschappen (niet roestvrij !). Het kleurresultaat kan variëren van lichtgrijs tot diepzwart. Het koudblauwen van RVS (roestvrij staal, inox) en van aluminium is eveneens mogelijk.

Het proces gebeurt aan de hand van oxide vloeistoffen in dewelke veelal selenium dioxide (SeO_2) het actieve werkingselement is.

Om roest te voorkomen, moet het metaal na het zwarten verzegeld worden met een sealer, of nog behandeld worden met een wax, lijnzaadolie of blanke lak. In de handel bestaan hiervoor aangepaste oliën.

Chemisch zwarten of koudblauwen heeft volgende voordelen :

- ⇒ chemisch zwarten gebeurt bij kamertemperatuur, tussen de 20-30 graden
- ⇒ geeft een egale, dekkende zwarte afwerking aan metalen voorwerpen

- ⇒ geen gevaarlijke dampen zoals bij heet zwarten
- ⇒ afmetingen van het basismetaal blijven hetzelfde
- ⇒ heeft geen invloed op de geleidbaarheid van het metaal
- ⇒ biedt een licht verbeterde corrosieweerstand en minder schilfering
- ⇒ heeft een licht smerende werking voor bewegende delen
- ⇒ sterk verminderde lichtweerskaatsing
- ⇒ geen waterstofbrosheid

Werkingswijze

Metalen onderdelen moeten zorgvuldig worden gereinigd, ieder spoor van verontreiniging, roest, aanslagen of verkleuring, vetsporen door vingers moeten weg. Alkalische reinigingsmiddelen en oplosmiddelen, zoals aceton en alcohol, zijn geschikt om verontreinigingen te verwijderen.

Lood heeft de eigenschap om na een tijd een oxidatielaag te krijgen, deze moet zeker weggenomen worden. Lood moet grijs-blinkend gemaakt worden. De zuiverheid van de ondergrond is bij elke vorm van koud blauwen van kapitaal belang voor de goede afloop van het proces.

Ik gebruik daarvoor een mes als schraper, daarna fijn schuurpapier met korrel 600, en een eindbewerking door het stuk onder te dompelen in aceton of thinner en het te laten drogen.

Daarna, de gereinigde stukken verder monteren, solderen tot het gewenste onderdeel die men wil maken. Bij dit samenvoegen mag geen lijm gebruikt worden: solderen is de enige mogelijkheid.

Afhankelijk van het soort werkstuk kan men de verschillende onderdelen vooraf monteren en het volledige werkstuk daarna reinigen en zwarten.

Als alles klaar is om te zwarten, nog eens opvijlen en schuren, ook nog eens onderdompelen in thinner. Dit om te ontvetten.

Toch nog te vermelden dat er wel enkele belangrijke veiligheidstips en -maatregelen zijn om in

gedachten te houden tijdens dergelijk proces:

- ⇒ draag altijd persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals veiligheidsbril, handschoenen en een ademhalingsmasker
- ⇒ werk in een goed geventileerde ruimte of buiten om de inademing van schadelijke dampen te voorkomen
- ⇒ lees altijd de instructies en waarschuwingen op de verpakking van het chemische zwartingsmiddel en volg deze nauwgezet op
- ⇒ vermijd contact tussen het chemische zwartingsmiddel en je huid, ogen of kleding
- ⇒ gooi gebruikte chemicaliën en producten op een veilige manier weg, volgens de lokale voorschriften en wetgeving.

In een klein potje wat van het product gieten en het stuk enkele minuten onderdompelen. De zwarte kleur kan je zien evolueren. Hoe langer in het product, hoe zwarter. De gebruikte patinevloeistof niet meer terug gieten in de oorspronkelijke fles. Deze pot kan je sparen voor verdere patineverwerkingen. Daaruit kan je bvb verder enkele stukken zwarten, tot de patine minder sterk is geworden.

Daarna het werkstuk uitnemen en laten drogen,

Na de droging met een vodje schoon vegen. Om de patine een diepere kleurtoon te geven gebruik ik een meubelvernieuwer (Candry, te koop op de dinsdagmarkt in Roeselare).

Ook kan het zwarten aangebracht worden met een penseeltje. Hier moet je opletten om een zeer gelijkmatige oppervlakte dekking te bekomen. Sommigen verkiezen dan het aanbrengen van het product in pastavorm.

Onderdelen die al reeds op hout zijn aangebracht en die nog moeten gezwart worden zijn moeilijker te verwerken; niet op het metalen stuk zelf, maar de patine laat zijn sporen achter op het omringende hout.

Ward haalt zijn producten bij volgende handelszaken:

voor patina zwart :

De Gouden pluim

Ter Mote 5

9850 Nevele

T 09 225 69 05

E info@degoudenpluim.be

voor het zwarten van lood :

Tiffanylood

Zandbergstraat 4

8770 Ingelmunster

E marleen@v-sign.be (op afspraak)

Deze winkel is te bereiken via de meubelzaak "Vankeirsblick interieur" (Ingelmunster), en is gevestigd op het eerste verdiep. (www.v-sign.be)

Zeer bekende en veel gebruikte producten in onze streken zijn die van de firma Birchwood Casey (Irving TX, USA) , tevens als van de beste aangeprezen. Je kan veel van die producten kopen bij plaatselijke wapenzaken. In de rubriek over de door onze leden gebruikte producten hebben we op pagina 84 een overzicht gegeven van de meest gangbare producten van Birchwood Casey.

Roger Van Hyfte en Ward Rodeyns

POLO'S en SWEATERS

met goud geborduurde logo van de Modelbouwclub

De leden hebben gretig gebruik gemaakt van het aanbod van onze Club om een groot deel van de kostprijs op zich te nemen.
Er werden in mei een 30-tal exemplaren aan de man gebracht !

GOED NIEUWS voor NABESTELLINGEN

Het Bestuur heeft beslist om deze formule verder te blijven aanhouden, mede dank zij onze leverancier die zijn prijzen onveranderd gehouden heeft.

NABESTELLINGEN

voor polo's : 11 euro per stuk

voor sweaters : 24 euro per stuk

Alle bestellingen door te sturen per e-mail naar

modelbouwdedissel@gmail.com

Levering zal geschieden op de vergadering van september 2024.

DE VERGADERING VAN VRIJDAG 10 MEI 2024

Aanwezigen: Johan Anthierens, Guido Busschaert, Elie De Brauer, Jean-Paul De Cooman, Rik Demonie, Willy Goutsmit, Geert Leenknecht, Christian Louwagie, Guido Mahieu, Jacques Mahieu, Hendrik Meyvisch, Stefan Proost, Ward Rodeyns, Jozef Six, Christian Titeux, Roger Van Hyfte, Dany Vanbillemont, Laurent Vanhyfte, Daniël Vanwalleghem, Patrick Verbiest en Georges Verleene.

Verontschuldigd: Raymond Van Ael.

Als eerste stelde **Daniël Vanwalleghem** zijn derde vissershuisje voor, weliswaar nog niet volledig afgewerkt maar toch boeiend om te zien hoe hij tewerk gaat. Zoals de twee vorige huisjes werkt hij op schaal 1/20ste. Deze keer is

het een lemen huisje uit 1812, meestal bedoeld voor 4 personen.

De gegevens nodig voor het bouwen haalt hij uit foto's en boeken. Het rieten dak is gemaakt van (echte) rieten bezems. De vloer in het huisje bestaat uit aangestampte aarde. De gevel werd geschilderd met krijtverf.

Dany Vanbillemont stelde de “*Saeftinghe*” voor en in fles. Het is een zeilboot, type ketch, op schaal 1/130ste. Enkele gegevens aangaande het vaartuig: lengte 23,50 m en 5,68 m breed; diepgang 1,80 m met een zwaard van 3,20 m; zeiloppervlakte 216 m².

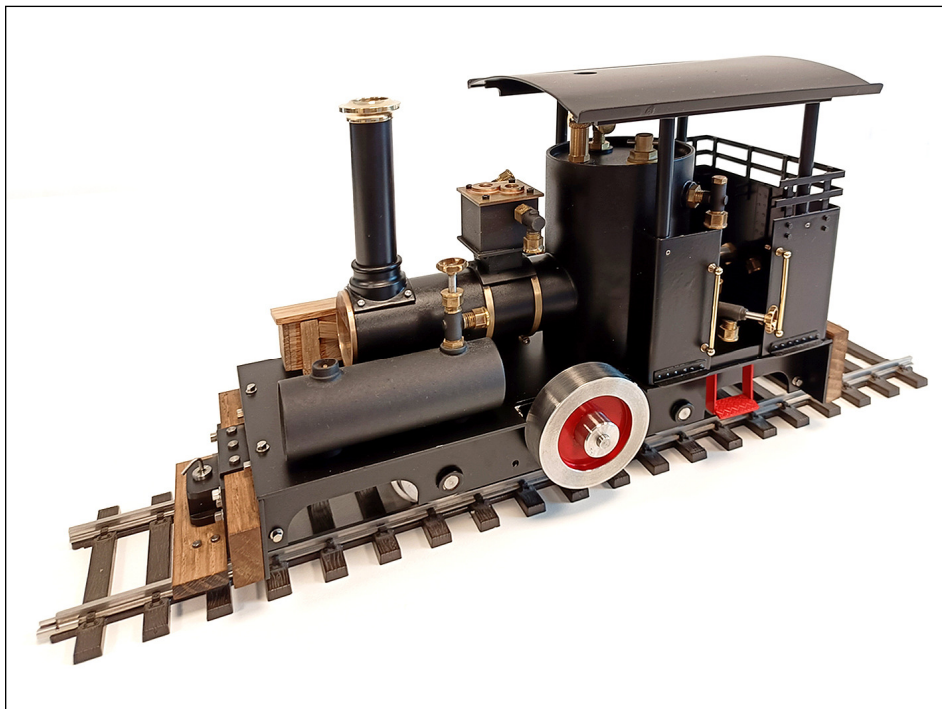

Het vaartuig werd in 1993 gebouwd op de werf DEVRIES (Koninklijke De Vries Scheepsbouw - LEMNA (Zeilmakerij de Vries Maritiem) in Friesland

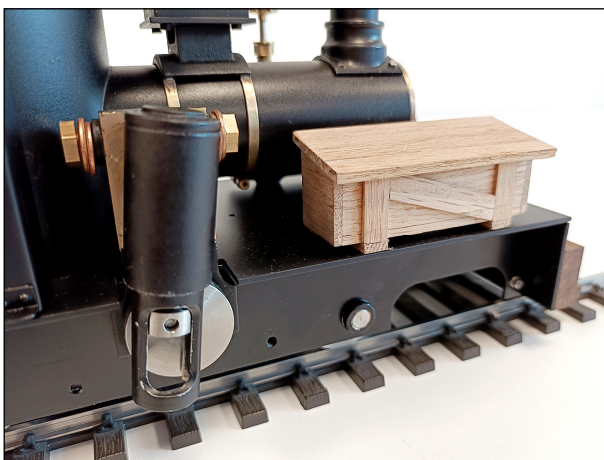

(heden Koninklijke De Vries Scheepsbouw); de motor is een IVECO van 120PK. Hij bouwde het vaartuig in een fles van IKEA, dezelfde die hij gebruikte voor de bouw van de *Zénobe Gramme*. Hij heeft er ongeveer twee maanden aan gewerkt.

➡ Bekijk de uitvoerige fotosessie in het menu “Galerij” op onze website www.dedissel.weebly.com.

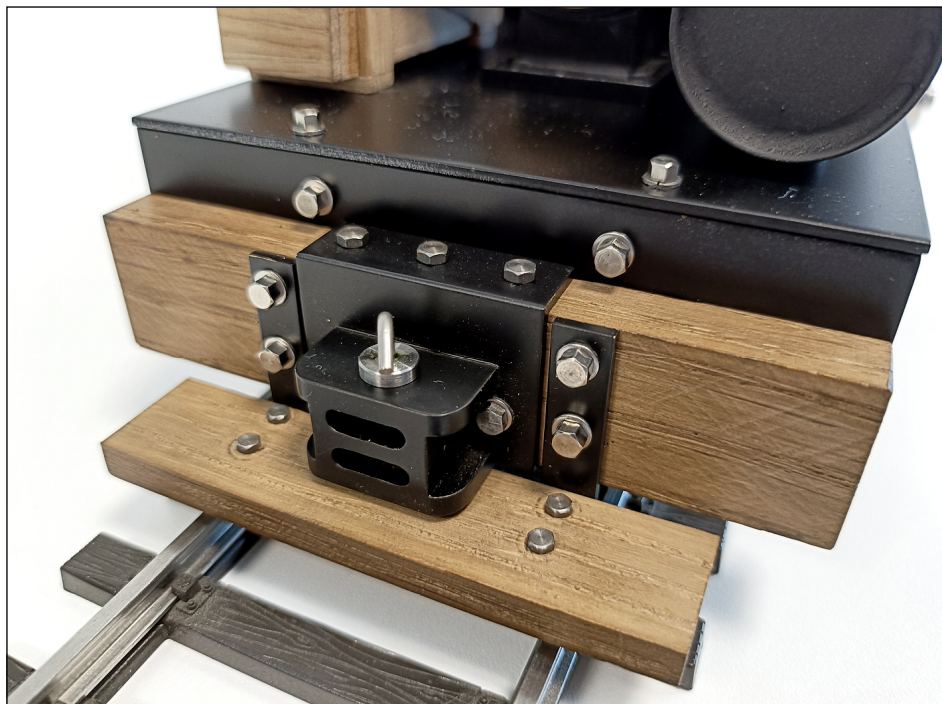

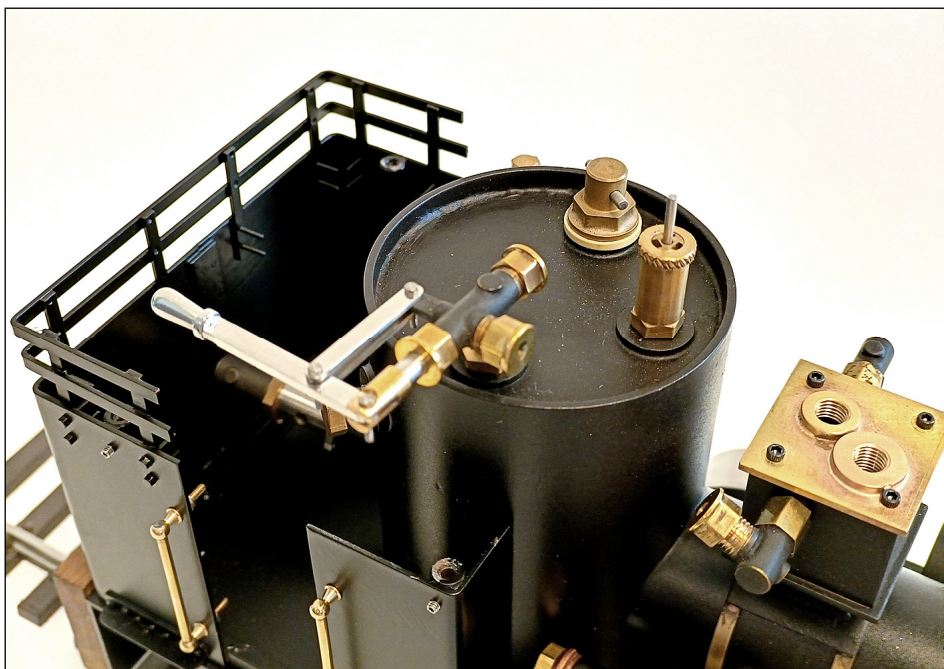
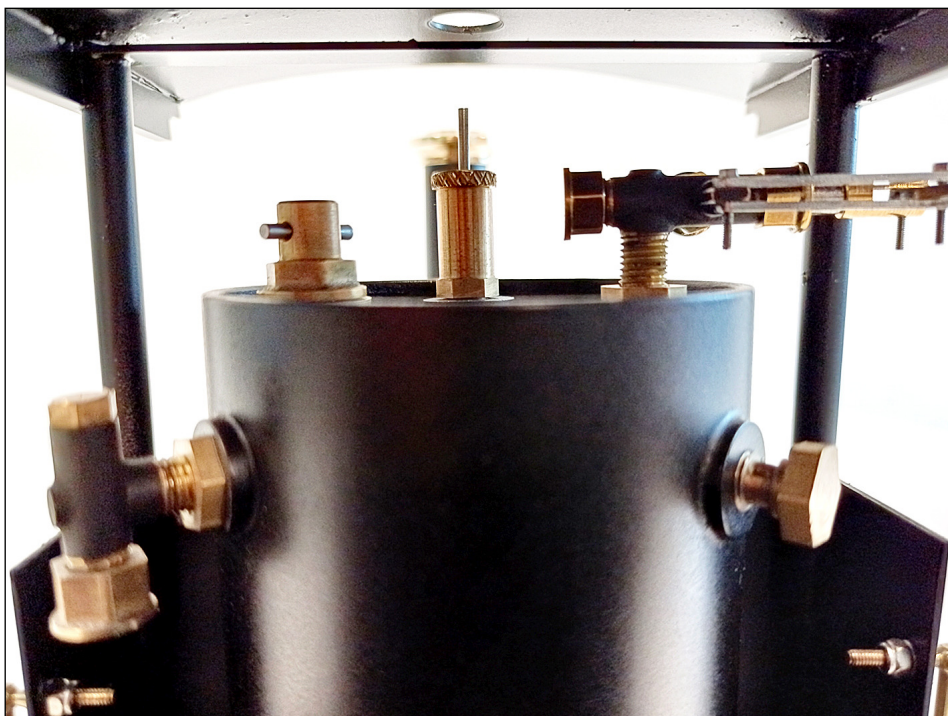
Tot groot genoegen bracht **Stefan Proot** twee treinmodellen mee. Waarlijk twee prachtige modellen, wondermooi staaltje mechaniek. Het eerste model was een Lumber Jack, een treintje dat gebruikt werd in de bossen in Canada voor het verplaatsen van boomstammen. Logischer wijze werd het voortgedreven met hout.

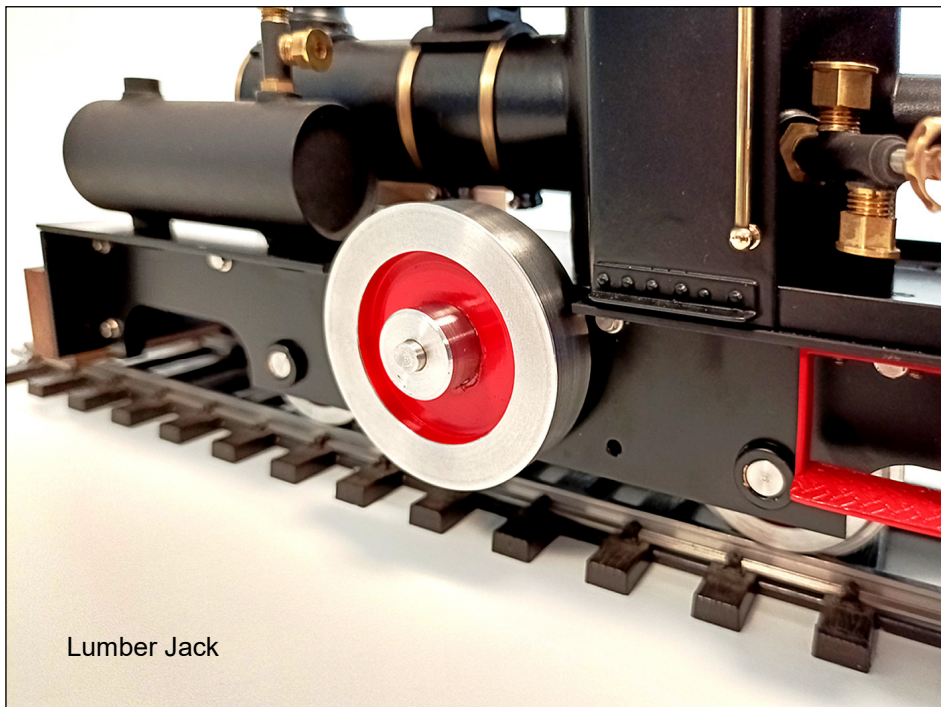

De schetsen voor de bouw vond hij op internet maar waren in Engelse maten. Op uitzondering van het spoor 1 (45 mm breed) heeft Stefan alles zelf gemaakt. Het chassis is gevormd uit een plaat inox van 1,5 mm dik.

Ook het schilderwerk is perfect uitgevoerd. De verf komt uit de Action: 2 lagen primer en hierop 2 lagen matte verf.

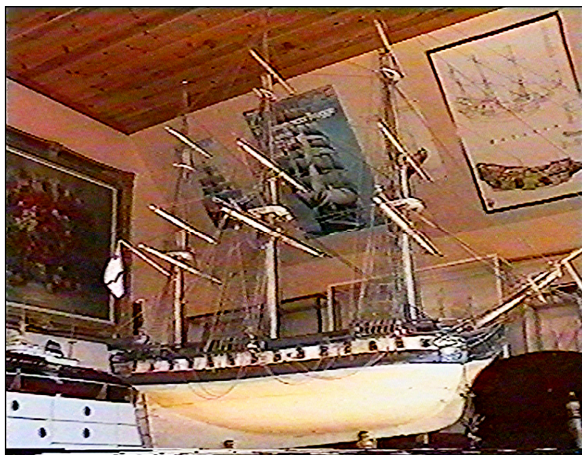

Lumber Jack

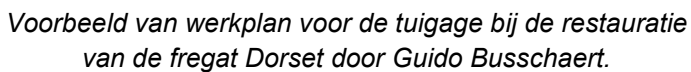
Op de volgende pagina's enkele details van zijn werk, dat eveneens volledig op de galerij van onze website te bewonderen valt.

Zijn tweede model is een freelance model. Het model (locomotief Jules) wordt met gas gestookt. Het is een smalspoorlocomotief op schaal 1/19de. Aan dit model wordt verder in Het Disseltje enkele pagina's gewijd.

Het zijn echt juweeltjes.
Proficiat Stefan.

De avond werd nog verder opgeluisterd door ons lid **Guido Busschaert** die ons een video uit zijn jonge jaren liet zien van de restauratie van een fregat *Dorset*. Hij stelde eigenhandig het volledige tui-gageplan op en met veel

moed en tijd werd de restauratie van de *Dorset* tot een goed einde gebracht.

Verder heeft hij gedurende zijn hele loopbaan vele modellen, ook veelal uit bouwdozen kunnen opbouwen en oppimpen. Een loopbaan van modelbouwer die 55 jaar geduurd heeft, van 1968 tot 2023.

rechts:
Engels geschutsdek

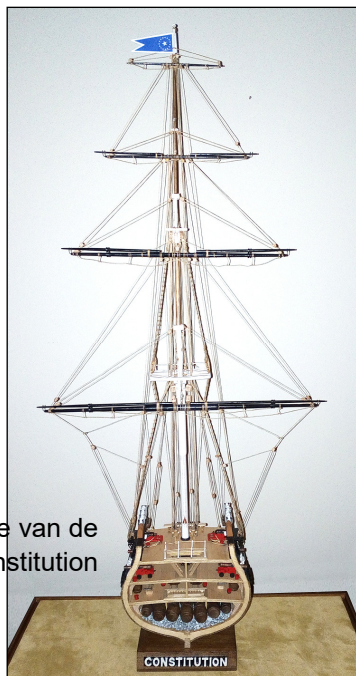

onder:
Brik Marie Sophie

Maalboot
Prince Baudouin, Ostende

doorsnede van de
Constitution

model van een chebec
1750

TYPE CHEBEC
Latijns grondschip Modellandse Zee 1750
Duitscheat Guide 2003

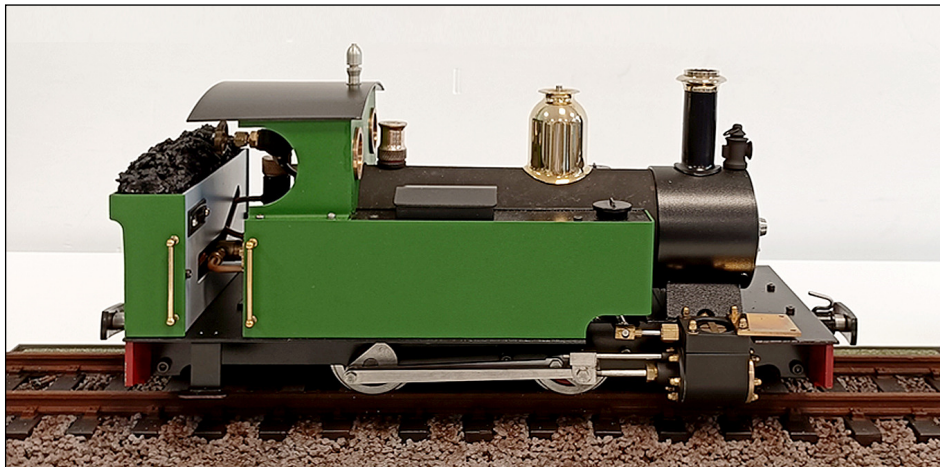
Op de vorige pagina's werd een zeer beperkt overzicht van enkele werken en restauraties over die periode.

De totale collectie aan modellen die gebouwd en gerestaureerd werden bedraagt tientallen modellen, te veel om hier weer te geven. Hierbij ook aan Guido een proficiat toegewenst voor zijn tientallen jaren inzet in de modelbouw.

de redactie van "Het Disseltje"

DE BOUW VAN DE STOOMLOCOMOTIEF "JULES" op spoorbreedtes 1 én 0 - schaal 1/19^{de}

door Stefan Proost

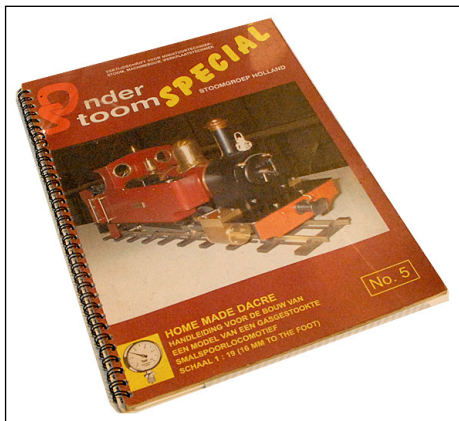
Op de vergadering van De Dissel op 10 mei 2024 had ik mijn gasgestookt treinmodel gebracht. Graag wil ik nu een woordje uitleg geven over de technische kenmerken en de bouw ervan.

Het model is een zogenaamd freelance 'scratch build' model,

dwz geen afgeleide van een bestaande locomotief en zonder aangekochte onderdelen, met uitzondering van de manometer, de boutjes en moeren. Volledig gebouwd naar eigen inzicht en met eigen voorkeuren van kleur en uitrusting.

Alle resterende onderdelen zijn van allerlei stukjes messing (geel koper), RVS/inox, rood koperen buis om de ketel te vervaardigen en CK53 staal om de wielen te maken.

Ik kon uit de speciale editie n°5 van "Onder Stoom" over dergelijk type loco veel gegevens opnemen. Dit is een "vaktijdschrift voor miniatuur-techniek, stoom, machinebouw, werkplaatstechniek" van de Stoomgroep Holland.

Mijn model zelf is 330 mm lang, 115 mm breed en 145 mm hoog. Het gewicht bedraagt ongeveer 8 kg.

De buiten liggende frameplaten maken het mogelijk om zowel te rijden op Spoor 0 dit is 32 mm spoorbreedte, alsook op spoor 1, zijnde 45 mm spoorbreedte.

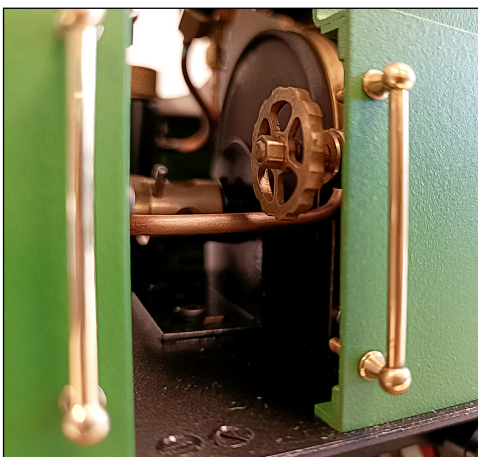
De wielbasis is slechts 85 mm waardoor je met de wielen van 40 mm diameter probleemloos bochten met een radius van 600 mm kunt nemen.

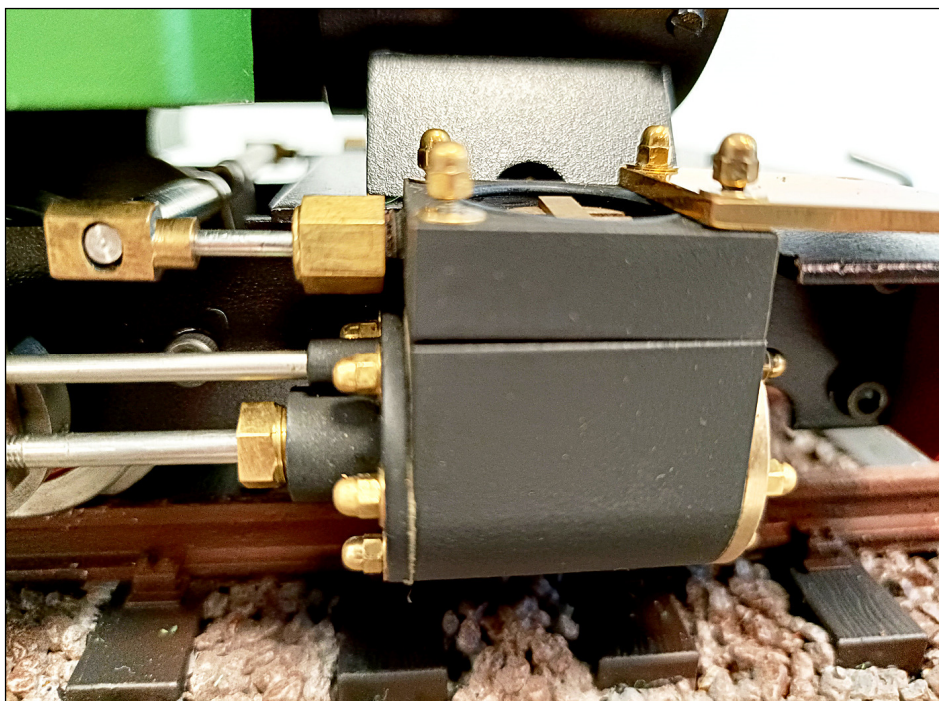
De 2 dubbelwerkende buiten liggende cilinders hebben een boring van 14 mm met een slag van 16mm en zijn voorzien van ronde bovenliggende bakschuiten.

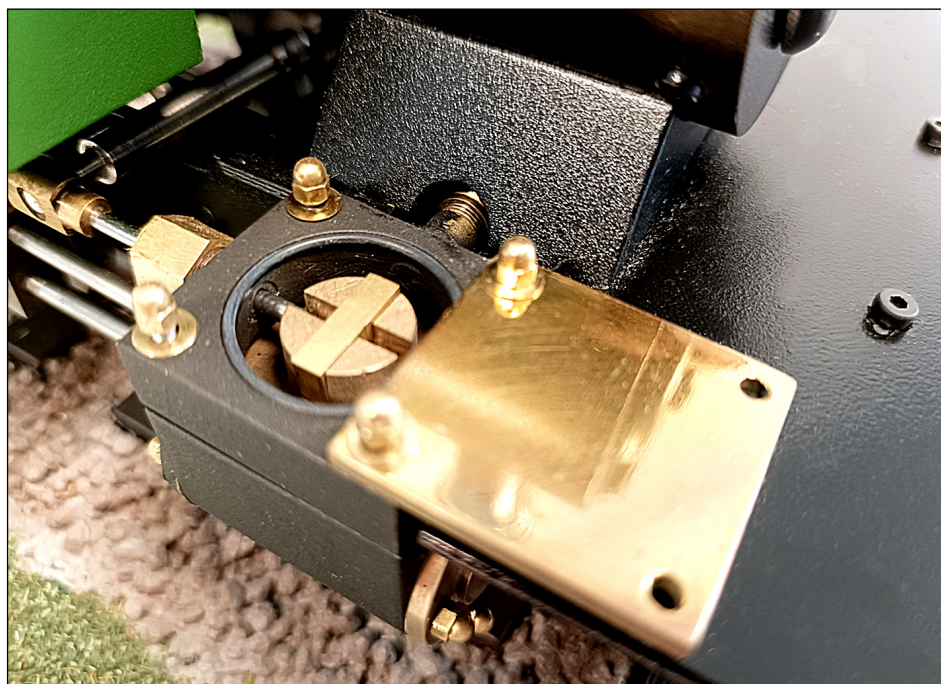
De binnen liggende stoomverdeling gebeurt middels slipexcentrieken vanaf de achterste as, welke door eenvoudige tuimelhefboompjes de bakschuiten bedienen. Door die slipexcentrieken kan met een simpel duwtje vooruit of achteruit de rijrichting veranderd worden.

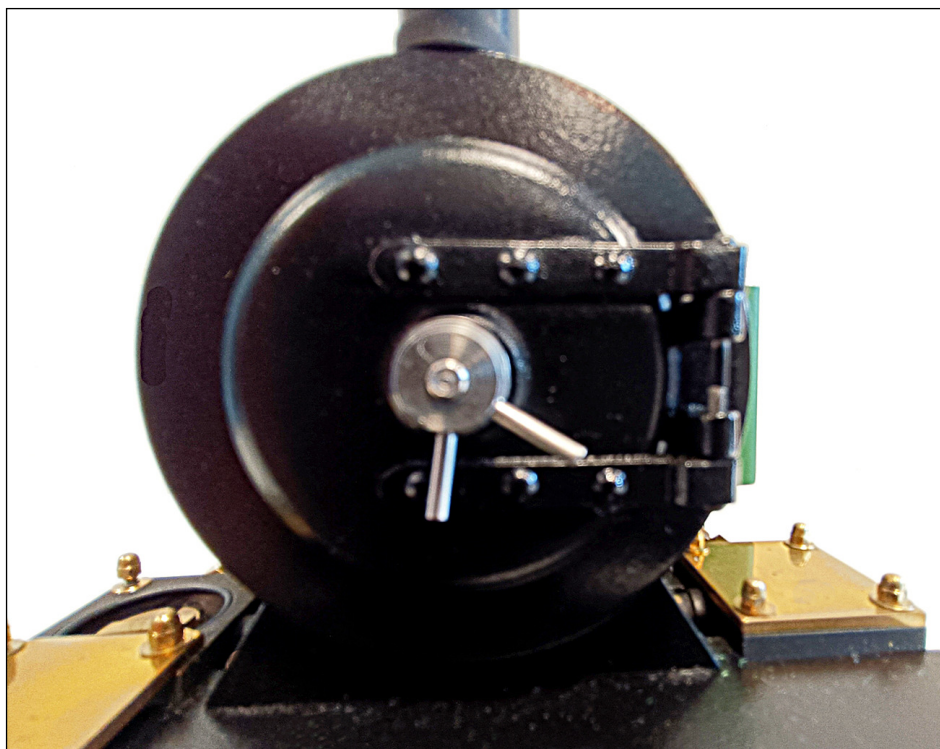
De ketel van het vlampijptype is gemaakt uit een stuk roodkoperen buis met een diameter van 54 mm en een lengte van 165 mm. De ketel is voorzien van een veiligheidsklep afgesteld op 3 bar, een manometer, een hydrostatisch smeertoestel en eventueel een peilglas.

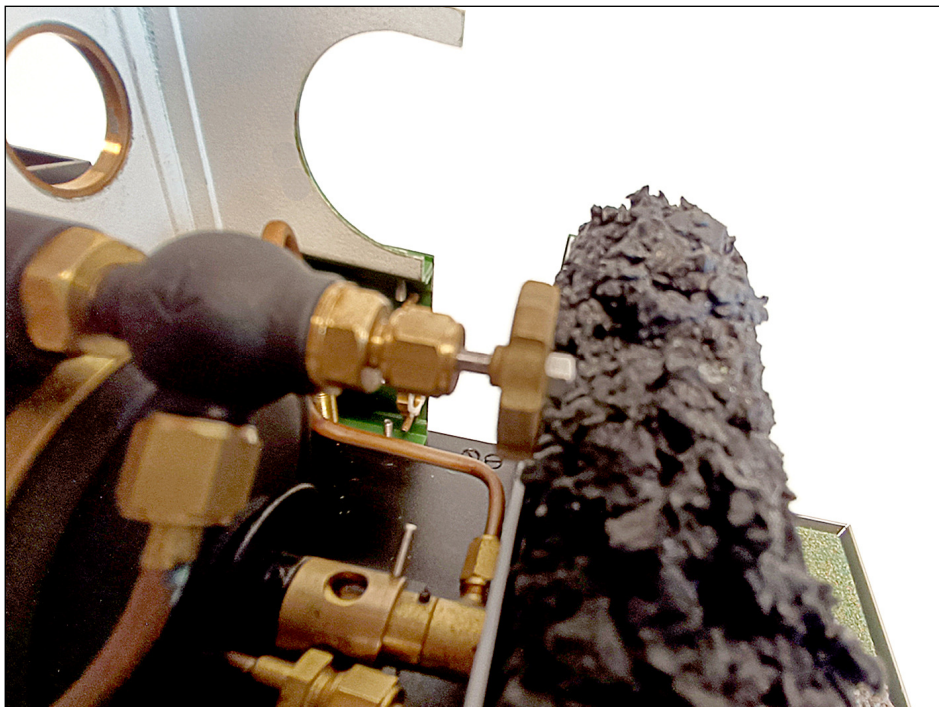
De ketel is afgeperst op 7,5 bar.

Het frameplaatwerk is opgebouwd uit 2 mm dik roestvast staal, het machinistenhuis, kolen en waterbunkers uit messing plaat van 1 mm dikte. Op enkele kleine details na zoals werkende lantaarns en naamplaten is de locomotief volledig afgewerkt.

Ik heb gebruik gemaakt van hittebestendige (800°) verf om de ketel te schilderen (Spectrum heat resistant spuitverf mat zwart van de Action). Na de nodige droogtijd moet je nog optimaal het werkstuk nog voor 1 uur in de oven aan 160°C plaatsen, ten einde de hittebestendigheid te verbeteren en ook de laklaag te harden.

Voor de rest van het kleurenpalet optimaal eerst een behandeling van de te schilderen oppervlakte met bvb Scotch-Brite (groene schuurspons van 3M) uitvoeren, dan het aanbrengen van een grondverf (primer) en 24 uur laten uitdrogen. Voor de toplaag gebruik ik een zijdeglans in spuitbus, eveneens van het merk Spectrum.

Het bevestigingsmateriaal zoals boutjes, moertjes, afsluit- en veerringen zijn aangekocht bij KING Microschroeven (voorheen King Microscrews)

(www.kingmicroschroeven.nl)

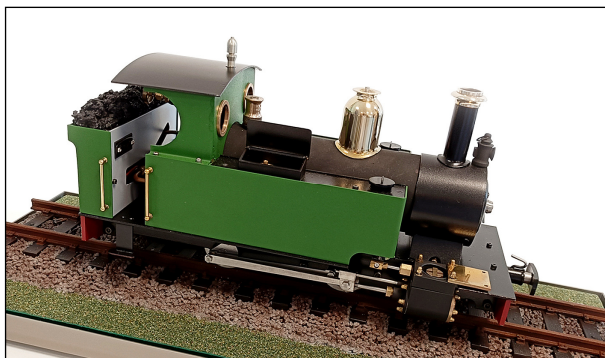
De locomotief is op ongeveer een 10 tal minuten onder stoom te brengen wat 20 tot 30 minuten rijplezier oplevert.

Verder ben ik momenteel bezig met het maken van de lantaarn in rood koper (zie foto van model), volledig gesoldeerd met een soldeerbout en met de vlam !

De lantaarn is 35 mm hoog. Binnenin wordt een reflector geplaatst met daarvoor een SMD LED van 1,5 mm diameter in een acryl buisje van 3 mm gemonteerd. De luchtkap staat er ook nog niet op. Moet nog verder afgewerkt worden.

Momenteel staat voor de show een dummie lantaarn vooraan voor de schoorsteen, maar na afwerking komen in de plaats hiervan de feitelijke lantaarns op de voetplaat en eentje op de kolenbunker achteraan.

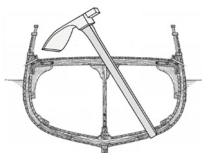

De volledig afgewerkte locomotief zal te zien zijn op zondag 22 september 2024 tijdens de tentoonstelling van Hobby Time Brugge te Dudzele

(zaal De Polder, Stokerij 10).

➡ Bekijk de uitvoerige fotoreportage van het flesmodel in het menu "Galerij" op onze website www.dedissel.weebly.com.

Stefan Proost

**AANVULLENDE INFO OVER VERMELDE OF GEBRUIKTE
PRODUCTEN EN WERKTUIGEN DOOR ONZE LEDEN****KING Microschroeven**

Dankzij een vermelding van Stefan Proost (bij de bouw van zijn stoomlocomotieven) konden wij met deze leverancier kennis nemen.

Dit is dé webshop voor al uw microschroeven, modelbouw, gereedschap, verspanend gereedschap en nog veel meer! KING Microschroeven is gespecialiseerd in het aanbieden van hoogwaardige schroeven voor de meest uiteenlopende toepassingen. Of u nu op zoek bent naar schroeven voor hobbyprojecten, elektronica, modelbouw of andere precisie-toepassingen, bij KING Microschroeven zal je het hoogst waarschijnlijk wel vinden.

Hun site is een openbaring en een guideline voor de vele kleine stukjes die je in gewone winkels moeilijk vinden kan.

Hun schroeven zijn van de hoogste kwaliteit en voldoen aan de strengste normen en eisen. Zij bieden een ruim assortiment aan verschillende soorten en maten microschroeven, waardoor voor elke toepassing de juiste schroef te vinden is. Daarnaast zijn hun schroeven altijd op voorraad, zodat een snelle levering mogelijk blijft.

Hun website is daarbij zo ingericht dat je snel en gemakkelijk de juiste schroeven kunt vinden en bestellen. Je vindt er eveneens een hoop uitleg alsook maattabellen bij de aangeboden producten zodat je een juiste en gerichte keuze aan materiaal kan maken.

.... een sterke aanrader !

KING Microschroeven
Martin Leliveltstraat 79
7131 ZJ - Lichtenvoorde
T +31 6 20 97 74 46

E info@kingmicroschroeven.nl

W www.kingmicroschroeven.nl

Spectrum - Heat resistant spray

Stefan Proost gebruikt voor het zwarten van zijn stoomketels de Spectrum hittebestendige spuitverf mat zwart van Action.

Het betreft spuitbussen van 400 ml. Het product is hittebestendig tot maximaal 800°C, alsook schok- en stootvast. (kan eveneens voor (hout)kachels gebruikt worden)

Deze matte spuitverf geeft een egaal resultaat en breng je best aan op een primer/grondverf. De droogtijd bedraagt slechts een uur, maar daarmee is de verwerking nog niet optimaal.

Je moet je werkstuk optimaal nog 1/2 tot 1 uur in een oven aan 160°C laten rusten om je verflaag te laten harden en de hittebestendigheid te verbeteren.

Zoals in dit nummer aangekondigd hierbij een kort en bondig overzicht van de meest gangbare producten van de firma **Birchwood Casey** (USA) van uitstekende kwaliteit voor het koudblauwen van messing, lood, enz ...

Birchwood Casey BRASS BLACK, metal finish

Brass Black Metal Finish is een snel reagerende vloeistof (koudblauwsel) gebruikt door wapenmakers en in de industrie voor het zwarten van koper, messing en bronzen onderdelen.

Geschikt voor het koud blauwen/zwart maken van koperen of bronzen onderdelen.

Werkt niet op chroom, aluminium, titaan, tin, lood, bismut.

Eenvoudig aan te brengen. Vaak gebruikt om hulzen te markeren van hun lading. Uitstekend voor het zwarten van naamplaatjes, plaketten, gietvormen, beeldjes en ander hobby gebruik. Kleur varieert van de legering.

Om het blauwsel in de tijd te bewaren en die te fixeren wordt in de wapenhandel aangeraden (en ook toegepast) om een kwaliteitsvolle beschermende olie aan te brengen.

bvb sites : db-schietsport.nl gunstore.be gunsmoke.eu

Birchwood Casey Perma Blue

Vloeistof voor het zwarten van alle staalsoorten met uitzondering van RVS (inox), aluminium of non-ferrometalen.

Perma Blue kan gebruikt worden om kale plekken te repareren maar ook om complete, blanke onderdelen te zwarten. Perma Blue geeft een streeploze, diepblauwe/zwarte kleur op alle staalsoorten.

Wordt ook in pastavorm aangeboden.

De te behandelen onderdelen moeten vet- en roestvrij zijn voor het beste resultaat.

alternatieven: Walhalla-Chemie Schnellbrünierung
bvb site : db-schietsport.nl

Birchwood Casey Super Blue

Vloeistof voor het zwarten/bruineren van staal met chroom of nikkel (behalve roestvrij staal).

Super Blue werkt ook op hoogglans gepolijst of gehard staal. Super Blue tast de originele blauwing aan en moet daarom met beleid worden gebruikt.

Zorg ervoor dat de te behandelen onderdelen ontvet en ontroest zijn met Super Blue vet- en roestvrij, dit geeft het beste resultaat. Ideaal om een beschadigde blauwing op een simpele manier te herstellen.

bvb site : db-schietsport.nl

Birchwood Casey aluminum™ black metal finish

Herstelt snel bekraste en ontsierde plekken op aluminium werkstukken. Snelwerkende vloeistof, gemakkelijk aan te brengen.

Het uiteindelijke aspect kan worden verbeterd door het aanbrengen van een blanke lakafwerking, wax of olie. De chemische stof wordt door wapensmeden en de industrie op kamertemperatuur gebruikt om aluminium onderdelen zwart te maken.

Het herstelt ook snel bekraste en ontsierde plekken.

Birchwood Casey Cleaner Degreaser

Dit product gebruikt u voor het reinigen en schoonmaken van een luchtbuik of vuurwapen.

Ook geschikt als voorbereiding voor het blauwen.

bvb site : db-schietsport.nl

de redactie van "Het Disseltje"

Doe je mee als exposant of als deelnemer aan een modelbouwbeurs of aan een maritiem evenement, laat het dan tijdig weten aan het Bestuur via onze e-mail :

modelbouwdedissel@gmail.com

We zorgen dan voor een aantal folders die u ter plaatse kan uitdelen om aldus onze modelbouwclub meer kenbaarheid te verschaffen !

DE DISSEL ZENDT ZIJN ZONEN UIT ! HAVENFEESTEN BLANKENBERGE - 09-12 mei 2024

De Havenfeesten in Blankenberge met o.a. ook het evenement Sail 2024 waren opnieuw een groot succes. Hoofdorganisator is Peter Sabbe, lid van onze vereniging.

Heinz Bouché had er een standplaats en hij kreeg het bezoek van ons bestuurslid Geert Leenknecht.

Ben je op de hoogte van een maritiem evenement of van een modelbouwbeurs of -markt die niet vermeld staat in de agenda op pagina 95, meld die dan aan **modelbouwdedissel@gmail.com**.

Andere leden zullen van deze info dankbaar gebruik kunnen maken !

**DE DISSEL ZENDT ZIJN ZONEN UIT !
OOSTENDE VOOR ANKER - 23-26 mei 2024**

De 23ste editie van 'Oostende voor Anker' is wederom succesvol verlopen. Het mooie weer zorgde voor een aangenaam zomers sfeertje. Het vierdaagse maritiem festival is de ontmoetingsplaats bij uitstek voor iedereen die interesse heeft in historische schepen. Meer dan 150 schepen zetten koers naar Oostende: van driemaster over binnenschepen tot een kleine sloep. De straten en pleinen rond de dokken gonsden van bedrijvigheid. Ruim 200.000 mensen genoten van de schepen, de muziek, gezellige drukte en animatie.

meter, een breedte van 10,10 meter en een diepgang van 3 meter.

Dé blikvanger tijdens 'Oostende voor Anker' was een replica van een 17de eeuwse Spaans Galjoen. De *El Galeón* werd gebouwd in 2009 en heeft een lengte van 49,10

Ook de replica van het Middeleeuwse schip '*Kamper Kogge*' was aanwezig. Dit ontwerp is gebaseerd op het opgegraven wrak (OZ36) van een kogge uit 1334. En uiteraard was onze Oostendse tweemastsloep de '*Nele*' ook van de partij.

Eli, Georges en Rik van onze modelbouwclub 'De Dissel' zorgden doorlopend voor demonstraties in de modelhoutbouw. De school voor Scheepsmodelbouw uit Baasrode gaf een woordje uitleg over hun aanwezige scheepsmodellen.

Aan onze modelbouwstand mochten we veel volk verwelkomen. Er was veel interesse in de modellen. Veel mensen informeerden ook naar de werking van ons modelbouwclub. Een tiental kandidaat leden komen later een kijkje nemen op één van de vergaderingen van onze modelbouwclub. Enkele mensen zijn ervaren modelbouwers, anderen willen een eerste stap zetten in de modelbouw. Iedereen welkom.

Rik Demonie

DE DISSEL ZENDT ZIJN ZONEN UIT ! FRÉTHUN - 07-08 september 2024

Deze modelbouwbeurs gaat door in Fréthun, een gemeente gelegen onder Calais en gemakkelijk bereikbaar via de autosnelweg. De beurs wordt georganiseerd door de Maquette Opale Club en gaat door in de Gymnase René Hochart.

Onze Club wordt er zeker vertegenwoordigd door Daniël Vanwalleghem, Rik Demonie en Dany Vanbillemont. Wie eveneens wil deelnemen, gelieve hiervoor Daniël te contacteren via modelbouwdedissel@gmail.com.

DE DISSEL ZENDT ZIJN ZONEN UIT ! HOBBY-TIME te DUDZELE - 22 september 2024

Deze modelbouwbeurs gaat traditiegetrouw door in de zaal De Polder te Dudzele. De beurs wordt georganiseerd door Hobby-Time Brugge.

Onze Club wordt er zeker vertegenwoordigd door Daniël Vanwalleghem, Rik Demonie en Stefan Proost. Wie eveneens wil deelnemen, gelieve hiervoor onze Club te contacteren via modelbouwdedissel@gmail.com. Er zijn tafels beschikbaar tot max. 5m lengte per deelnemer.

TOELICHTINGEN BETREFFENDE "FLUIT" OF "BOOTSCHIP"*door Raymond Van Ael*

Op de disselvergadering van 8 december laatstleden kon ik niet aanwezig zijn. Dat Georges al ver gevorderd is met zijn model van een bootschip kwam voor mij dan ook als een verrassing bij het lezen van ons laatste disseltje (editie 2024 -1/4). Mooie beschrijving en foto's, beslist een pluim waard.

In voorkomend geval eventuele bijkomende achtergrondinformatie.

Model in het voormalig Nationaal Visserijmuseum "fluit of bootschip"

In het voormalig Nationaal Visserijmuseum bezitten wij (of bezaten wij ??) een model van een bootschip, verkeerdelijk vermeld als "fluit of bootschip", gebouwd door Gaston Desnerck en opgetuigd door Ann Legein. Bouw- en verwervingsdatum zijn ons niet onmiddellijk bekend. Rond 1990?

Aangezien een fluit geen bootschip is of omgekeerd zou dit de indruk kunnen wekken dat onze visserij- en modelbouwspecialisten niet goed wisten waar zij eigenlijk mee bezig waren.

Bouwplannen van een 5-tal verschillende fluitschepen en een historische monografie zijn immers te vinden bij de bekende Nederlandse Vereniging voor Modelbouwers. Recentelijk zijn nieuwe historische publicaties verschenen over het fluitschip, zie onder meer "Fluitschepen voor de VOC, H. Ketting, Uitgeverij Aprilis, Zachtbommel, 2006, 144 pp".

Model van een bootschip in de MAS collectie (ID AS.1983.012) - schaal 1/30

Ik neem aan dat ons (dossier)mapje nr 78 uit het archief van De Dissel en getiteld "Bootschip", nu onder de hoede van Ward die dat alles als een goede huisvader beheert, de relevante plannen, bouwbeschrijving, documentatie, foto's, historische achtergrond enz. bevat die op dit model van toepassing zijn.

Dit zal nog nader te bekijken zijn.

In het MAS bevindt zich verder een model van een bootschip. Naar ik meen werd het in 1982 door de modelbouwer van het Nationaal Scheepvaartmuseum in Antwerpen Maurice Kaak gemaakt op basis van plannen opgesteld door zijn baas Jules Van Beylen.

Waar deze laatste zijn gegevens vandaan heeft gehaald is ons niet bekend.

De ophanging van de boten is vermoedelijk louter fantaisistisch. Het is aan de hand van onderstaande afbeelding evenmin duidelijk of het wel degelijk Nederlandse walvisboten zijn die, genest dan nog wel (?), aan de kraanbalken hangen. In deze zaten de roeiers onder meer 2 per 2 naast elkaar en zij hadden een kleine spiegel.

Voor uitvergroting van de afbeelding en details zie: <https://search.mas.be/Details/collect/15833>

Aangezien onze contacten met het MAS uitstekend zijn was het waarschijnlijk voldoende geweest de bouwplannen en alle verdere informatie hierover gewoon op te vragen. Ik neem aan dat hetgeen bij onze vrienden van de School voor Scheepsmodelbouw is gevonden daar minstens een onderdeel of kopie van zou kunnen zijn.

De meest betrouwbare en uitvoerigste informatie is volgens mij echter te vinden in het New Bedford Whaling Museum in Massachusetts.

Dit heeft zo een 25 jaar geleden een uitzonderlijke verzameling m.b.t. de walvisvangst cadeau gekregen van het Kendall Whaling Museum in Sharon MA, USA. Hieraan hadden dezen zo een 50 jaar gewerkt.

Dit laatste bezat niet alleen een ongelooflijke collectie over de Nederlandse walvisvangst maar had ook een "Dutch Gallery" met schilderijen, artefacten en een scheepsmodel. Alles ingericht in de gebouwen van een voormalig sanatorium, midden in een park. (Zowat alle walvisvaardersmusea en dito haventjes aan de Oostkust van Amerika tot aan Cape Cod zijn in een magnifieke omgeving gelegen van baaien en inhammen enz. inclusief het grote Mystic Seaport museum. Dit alles is niet zoals bij ons. Voor een bezoek moet men meestal minstens 2 dagen uittrekken inclusief lokale overnachting.)

Cornelis de Jong heb ik daar nog leren kennen (hij deed toen vertaalwerk voor het museum in verband met de uitvinding van de explosieve walvishar-

poen). In april 1972 had hij voor het bekomen van een doctoraatsgraad in de economische wetenschappen een thesis verdedigd aan de Katholieke Hogeschool te Tilburg getiteld "Geschiedenis van de oude Nederlandse walvisvaart, 1612-1642."

Na zijn studies was hij verbonden met de Suid-Afrikaanse Universiteit van Pretoria, waar zijn thesis trouwens in 3 boekdelen was afgedrukt. Nadat wij daar in het historisch archief een demonstratie hadden gegeven dat wij de

Voormalig Kendall museum in Sharon MA, Dutch gallery. Duidelijk een model van een fluitschip als walvisvaarder uitgerust. Zie ook hun publicaties hierover.

oude Nederlandse scheepsjournals, dagboeken, reis- en bouwbeschrijvingen, bestekken, reglementen enz vlot konden lezen en zelfs becommentariëren gingen alle deuren daar voor Cornelis en mezelf open. Geprivilegieerde contacten die echter door de overname en verhuis van de Kendallcollectie naar het New Bedford Whaling Museum jammerlijk spoedig zouden verloren gaan.

De studies over de Nederlandse walvisvaart werden recentelijk verder aangevuld door Jaap R. Bruijn en Louwers Hacquebord met de publicatie van "Een

zee van traan, vier eeuwen Nederlandse walvisvaart, 1612-1964 ", 2001, Amsterdam bij de University Press en Walburgis.

Uit mijn exploratieperiode onder meer van de walvishaventjes en musea aan de Oostkust van de VS heb ik nog steeds een "walvisvaart bibliotheek" overgehouden, inclusief scheepsbouwplannen en modelbouwbeschrijvingen van walvisvaarders. Samen met een authentieke 19de eeuwse walvisharpoen (type John Temple "toggle iron"), museum replicaten van scrimshaw (sculptuurwerk van maritiem ivoor/been), echt zeemannshandwerk, en een te restaureren origineel Amerikaans walvisvaardersmodel, geschat van rond 1850. Gedeeltelijk in ivoor of been (potvistand ?).

Dit alles werd aan De Dissel aangeboden met het oog op een eventueel gezamenlijk restauratieproject. Echter in die tijd jammerlijk zonder verdere interesse. Ik denk dat de School voor Scheepsmodelbouw wel tot dergelijke hoogstandjes in staat zou geweest zijn (Chinese jonk, heemer, Lierse palingboot, Doelse kogge...).

Zoals altijd vrijblijvend ter info of bespreking voor wie het interesseert.

Raymond Van Ael

NOTEER IN UW AGENDA ONZE VOLGENDE VERGADERINGEN

12 SEPTEMBER 2024

Modelbespreking.

Voorstelling van de BOU.201 van Patrick Verbiest.

11 OKTOBER 2024

Modelbespreking.

voorstelling 3D Printing en Lasercutting door Christophe Decoussemaker

08 NOVEMBER 2024

Modelbespreking.

voorstelling lijkwagen door Rik Demonie

breng uw modellen mee !

KALENDER MARITIEME EVENEMENTEN & MODELBOUWBEURZEN

2024	
15-16 juli	51th Bristol Harbour Festival - www.bristolharbourfestival.co.uk
18-21 juli	Festival des Fêtes maritimes de Douarnenez - Frankrijk - www.douarnenez-tourisme.com - Douarnenez (FR)
15-18 aug.	Skûtsjesielen - Friesland - www.skutsjesilen.nl
17-18 aug.	AIR TERRE MER - salon du Modélisme - Lotto Mons Expo - www.lottomonsexpo.be
26 aug.	Modelspoorbeurs - Expo Houten - www.modelspoorbeurs.nl
07-08 sept.	6ème salon de modelisme - Fréthun (FR)
14-15 sept	N Gauge show - the Warwickshire Event Centre - www.meridienneexhibitions.co.uk
17 sept.	Ostrea Rose Classic Race - Zeedijk, Oosterstaketsel, Blankenberge
22 sept.	Hobbybeurs in Dudzele - Hobby Time Brugge.
27-29 sept.	Salon International du Modélisme et de la Miniature 2024 - CO-Met - Orléans (FR) - www.evenement45.com
28 sept.	Expo Historische Scheepsmodelbouw 2024 - Maritiem Museum Amsterdam
28-29 sept.	De Grote Modelspooorexpo - Oktoberhallen Wieze - www.modelspooorexpo.be
05-06 okt.	Modeling Mania - Hall de Criées - 4650 Herve - www.halldecriee.be
17-20 okt.	Midlands Model Engineering Exhibition - the Warwickshire Event Centre
19-20 okt.	Jubileumeditie Modelspoor Expo - Leuven - www.modelspooorexpo.be

Deze kalender is enkel een gids. Het verstandig om zelf de evenementen die je interesseren zeker na te checken.

Wens je bepaalde evenementen te laten opnemen in de kalender, laat het weten aan modelbouwdedissel@gmail.com.

TIPS GEVRAAGD

Is het u ook al opgevallen dat er tijdens de verschillende vergaderingen met regelmaat tips opduiken tijdens de modelbesprekingen. Modelbouwers komen met nuttige wenken aandragen die zeer dienstig kunnen zijn voor heel wat bouwers. Daarom zijn we ook lid van een club.

**STUUR ONS A.U.B. DEZE TIPS DOOR OP
modelbouwdedissel@gmail.com**

Wij publiceren ze graag in *Het Disseltje* zodat ze ook nuttig kunnen zijn voor de leden die niet alle vergaderingen kunnen bijwonen. Foto's, tekeningen en tekst, alles is welkom. Wij zorgen wel voor de vormgeving.

Deel uw kennis met andere leden van De Dissel !

VOLGENDE VERGADERING (februari 2024)

Na de gebruikelijke **modellenbespreking** (onder leiding van Laurent Vanhyfte) volgt een voorstelling van de **BOU.201** van Patrick Verbiest.

Hij was er jaren geleden aan begonnen (een redelijk groot model) en brengt hem nu naar de vergadering met het oog op een verdere afwerking.

Breng uw (ook onafgewerkte) modellen mee !

Kijk regelmatig naar onze website dedissel.weebly.com

**Daar vind je veel info over de vergaderingen en de modelbouw,
alsook onze nieuwe galerij (momenteel in ontwikkeling)
met tal van foto's van realisaties door onze disselleden !**

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ELKE 3de
ZATERDAG
VD MAAND IS
MODELBOUWDAG

NEVERLAND
we never grow up
**DE GROOTSTE HOBBYWINKEL
VAN BELGIE**

Blankenbergse Steenweg 186
8000 Brugge
050 32 39 72
info@neverland.be

NEVERLAND.BE

